

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Rigorózní práce: Činnost Etického panelu ČT v letech 2004-2014 a jeho mediální obraz

Autorka: Mgr. Kristýna Foltýnová

Oponent: PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

Posudek

Autorka se ve své rigorózní práci zaměřila na činnost Etického panelu ČT, přičemž vychází z výsledků výzkumu, který realizovala ve své magisterské diplomové práci. Nyní do sledování zahrнула i rok 2014. Změnila soubor zkoumaných médií, když chtěla sledovat mediální obraz Etického panelu ČT, přičemž do souboru zahrнула internetové servery. Jejím cílem bylo právě ukázat mediální obraz Etického panelu ČT, jak ale zjistila, tak jeho činnost není téma, o němž by média častěji referovala.

V tomto směru je poněkud problematický přístup k materiálům, kdy právě autorka uvádí, že není příliš dobrý ke zdrojům, které se týkají činnosti Etického panelu ČT, což se týká stupně podrobnosti zpráv o činnosti Etického panelu a hlavně také množství informací o jeho usneseních.

Autorka se zaměřuje hlavně na regulaci obsahu, ale bylo by na příkladu České republiky možné rozvést ještě více další oblasti regulace médií (vlastnictví, technologie, distribuce). Dobré by bylo rozšířit informace o institutu ombudsmana v západních zemích. Přehledně autorka zpracovala teoretické kapitoly o etice.

Opatrněji by měla formulovat historii regulace médií v České republice. Pokud uvede, že se mediální regulace začala rozvíjet až po pádu autoritářského režimu, tak ale je nutné uvést, že za komunistického režimu byla regulace velmi silná, ovšem systém také procházel různými proměnami. Formulace by tedy měla být přesnější. Pokud uvádí, že společnost 90. let byla na regulaci médií citlivá, tak by ale bylo možné uvést konkrétní příklady (např. causa rádia Stalin). Autorka správně uvádí, že Etický kodex má Syndikát novinářů ČR, ovšem jeho pozice je mezi novináři taková, že rozhodnutí jeho Komise pro etiku nejsou médií výrazněji akceptována. Zároveň je vhodně uvedeno, jak nikdy nezačala fungovat Česká tisková rada. Dobré by bylo rozvést na s. 20-21 záležitost stížnosti redaktorů ČT v roce 2013. Pokud bude číst tuto práci čtenář za několik let, tak už nemusí mít v paměti, jak přesně celá causa probíhala. U obhajoby by mohla autorka zkusit zmínit možné důvody, proč nevznikl etický panel v Českém rozhlasu, což je u veřejnoprávního média dost překvapivé, zvláště v kontextu srovnání s Českou televizí. V tomto směru by bylo možné více věnovat pozornost regulaci médií v zahraničí. Autorka uvádí obvyklý příklad BBC, ale vzhledem k tématu by se jako zajímavé nabízelo porovnání se zeměmi jako Polsko či Slovensko, které také procházely transformací mediálního systému v 90. letech.

Autorka poté uvádí přehled činnosti Etického panelu ČT v jednotlivých letech. Ukazuje jeho personální obměnu i problém, že je dost složité, aby se výrazně vytížené osobnosti scházely každý měsíc. Zde by z mého pohledu platilo stejně jako již výše, že by bylo vhodné zmínky o některých causech rozvést, kdy dnes si čtenář na causey vzpomíná, ale pro budoucího čtenáře už nemusí být jasné, v čem byl konkrétně problém skupiny Vanessa, jak vtipkoval Karel Šíp atd. Správně je jméno Hučín, nikoliv Hlučín. Autorka ale právě zmiňuje, jak dokumenty o činnosti Etického panelu ČT přestávají být podrobné, a proto je obtížné vždy přesně vysledovat, jakou stížnost vlastně Etický panel ČT řešil.

Autorka provedla vyhodnocení činnosti Etického panelu. Stanovila si metody výzkumu. Je zřejmé, že se snažila výzkum maximálně provést i přes omezení v dostupnosti zdrojů. Výsledky prezentuje v přehledných grafech, ale mohla by být ještě rozvedena interpretace výsledků. V další části své rigorózní práce provádí přehledné porovnání závěrů Etického panelu ČT s Kodexem ČT. Zde se jí už lépe daří právě prezentovat konkrétní příklady a prezentovat jednotlivé sporné otázky (např. presumpce nevin, použití skryté kamery). Autorka správně uvádí, že Kodex ČT by potřeboval aktualizaci vzhledem k rozvoji nových médií, což je ale celkově problematická oblast v oblasti regulace médií.

Autorka poté provádí analýzu mediálního obrazu Etického panelu ČT, kde se ale ukazuje, že média nevěnují jeho činnosti nějak zvýšenou pozornost, což ale můžeme spojovat stejně s nezájmem médií o činnost Komise pro etiku Syndikátu novinářů ČT. I závěry Etického panelu ČT mají jen formu doporučení pro generálního ředitele ČT.

Celkově tedy autorka popsala činnost a úlohu Etického panelu ČT. Poukázala na otázky spojené s jeho činností. Je zřejmé, že omezením je komplikovaná dostupnost podrobných informací o jeho činnosti v posledních letech. Přes uvedené výhrady ale doporučuji rigorózní práci Kristýny Foltýnové k obhajobě.

V Praze 20. října 2015

PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.